

PÄÄTÖKSET

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

annettu 13 päivänä heinäkuuta 2010,

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 140 artiklan 2 kohdan mukaisesti euron käyttöönottamisesta Virossa 1 päivänä tammikuuta 2011

(2010/416/EU)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'perussopimus', ja erityisesti sen 140 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan komission kertomuksen,

ottaa huomioon Euroopan keskuspankin kertomuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvostossa käydyt keskustelut,

ottaa huomioon niitä jäsenvaltioita, joiden rahayksikkö on euro, edustavien neuvoston jäsenten suosituksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Talous- ja rahaliiton kolmas vaihe alkoi 1 päivänä tammikuuta 1999. Brysselissä 3 päivänä toukokuuta 1998 valtion- tai hallitusten päämiesten kokoonpanossa koontunut neuvosto päätti päätöksellä 98/317/EY⁽¹⁾, että Belgia, Saksa, Espanja, Ranska, Irlanti, Italia, Luxemburg, Alankomaat, Itävalta, Portugali ja Suomi täyttivät yhtenäisvaluutan käyttöönottamiseksi 1 päivänä tammikuuta 1999 vaadittavat edellytykset.

(2) Neuvosto päätti päätöksellä 2000/427/EY⁽²⁾, että Kreikka täytti vaadittavat edellytykset yhtenäisvaluutan käyttöönottamiseksi 1 päivänä tammikuuta 2001. Neuvosto päätti päätöksellä 2006/495/EY⁽³⁾, että Slovenia täytti

vaadittavat edellytykset yhtenäisvaluutan käyttöönottamiseksi 1 päivänä tammikuuta 2007. Neuvosto päätti päätöksellä 2007/503/EY⁽⁴⁾ ja päätöksellä 2007/504/EY⁽⁵⁾, että Kypros ja Malta täyttivät vaadittavat edellytykset euron käyttöönottamiseksi 1 päivänä tammikuuta 2008. Neuvosto päätti päätöksellä 2008/608/EY⁽⁶⁾, että Slovakia täytti vaadittavat edellytykset yhtenäisvaluutan käyttöönottamiseksi 1 päivänä tammikuuta 2009.

(3) Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti neuvostolle eräistä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin Yhdistyneeseen kuningaskuntaan liittyvistä määräyksistä tehdyn, Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn pöytäkirjan 1 kohdan mukaisesti, että se ei aikonut siirtyä talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen 1 päivänä tammikuuta 1999. Tätä ilmoitusta ei ole sen jälkeen muutettu. Tanska ilmoitti neuvostolle eräistä Tanskaa koskevista määräyksistä tehdyn, Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn pöytäkirjan 1 kohdan ja valtion- tai hallitusten päämiesten Edinburghissa joulukuussa 1992 tekemän päätöksen mukaisesti, että se ei osallistu talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen. Tanska ei ole pyytänyt perussopimuksen 140 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn aloittamista.

(4) Ruotsia koskee päätöksen 98/317/EY nojalla perussopimuksen 139 artiklan 1 kohdassa määritelty poikkeus. Vuoden 2003 liittymisasiakirjan 4 artiklan mukaisesti Tšekkiä, Viroa, Latviaa, Liettuaa, Unkaria ja Puolaa koskee perussopimuksen 139 artiklan 1 kohdassa määritelty poikkeus. Vuoden 2005 liittymisasiakirjan 5 artiklan mukaisesti Bulgariaa ja Romaniaa koskee perussopimuksen 139 artiklan 1 kohdassa määritelty poikkeus.

(5) Euroopan keskuspankki, jäljempänä 'EKP', perustettiin 1 päivänä heinäkuuta 1998. Euroopan valuuttajärjestelmän on korvannut valuuttakurssijärjestelmä, jonka perustamisesta sovittiin valuuttakurssimekanismin perustamisesta talous- ja rahaliiton kolmannessa vaiheessa

⁽¹⁾ EYVL L 139, 11.5.1998, s. 30.

⁽²⁾ EYVL L 167, 7.7.2000, s. 19.

⁽³⁾ EUVL L 195, 15.7.2006, s. 25.

⁽⁴⁾ EUVL L 186, 18.7.2007, s. 29.

⁽⁵⁾ EUVL L 186, 18.7.2007, s. 32.

⁽⁶⁾ EUVL L 195, 24.7.2008, s. 24.

16 päivänä kesäkuuta 1997 annetulla Eurooppa-neuvoston päätöslauselmalla ⁽¹⁾. Talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen valuuttakurssimekanismia, jäljempänä 'ERM II', koskevista toimintamenettelyistä määrätään talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen valuuttakurssimekanismia koskevista toimintamenettelyistä 16 päivänä maaliskuuta 2006 tehdyssä Euroopan keskuspankin ja euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden kansallisten keskuspankkien välisessä sopimuksessa ⁽²⁾.

- (6) Perussopimuksen 140 artiklan 2 kohdassa määrätään menettelyistä poikkeuksen kumoamiseksi asianomaisten jäsenvaltioiden osalta. Ainakin kerran kahdessa vuodessa tai sellaisen jäsenvaltion pyynnöstä, jota koskee poikkeus, komissio ja EKP antavat neuvostolle kertomuksen perussopimuksen 140 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti. Komission ja EKP:n viimeisimmät säännölliset lähentymiskertomukset hyväksyttiin toukokuussa 2010.
- (7) Kunkin jäsenvaltion kansallista lainsäädäntöä, kansallisen keskuspankin perussääntö mukaan luettuna, on tarpeen mukaan muutettava, jotta se olisi sopusoinnussa perussopimuksen 130 ja 131 artiklan sekä Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussääntö, jäljempänä 'EKP:n ja EKP:n perussääntö', kanssa. Komission ja EKP:n kertomuksissa arvioidaan yksityiskohtaisesti Viron lainsäädännön yhteensopivuutta perussopimuksen 130 ja 131 artiklan sekä EKP:n ja EKP:n perussääntöä kanssa.
- (8) Lähentymisperusteista tehdyn pöytäkirjan N:o 13, jäljempänä 'pöytäkirja', 1 artiklan mukaan perussopimuksen 140 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luettelakohdassa tarkoitettua hintatason vakauden arviointiperusteella tarkoitetaan, että jäsenvaltio on saavuttanut kestävän hintatason vakauden ja tarkasteluajankohtaa edeltävän vuoden aikana todetun keskimääräisen rahanarvon alentumisasteen, joka ylittää enintään 1,5 prosenttiyksiköllä enintään kolmen hintatason vakaudessa parhaiten suoriutuneen jäsenvaltion vastaavan asteen. Hintavakautta arvioitaessa inflaatiota mitataan yhdenmukaistetuilla kuluttajahintaindekseillä (YKHI), jotka on määritelty yhdenmukaistetuista kuluttajahintaindekseistä 23 päivänä lokakuuta 1995 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2494/95 ⁽³⁾. Hintavakauserusteiden arvioimiseksi jäsenvaltion inflaatiota on mitattu kahdentoista kuukausi-indeksin aritmeettisen keskiarvon prosentuaalisena muutoksena verrattuna edellisen jakson kahdentoista kuukausi-indeksin aritmeettiseen keskiarvoon. Komission ja EKP:n kertomuksissa on käytetty viitearvoa, joka on saatu laskemalla kolmen hintavakaudessa parhaiten suoriutuneen jäsenvaltion inflaation yksinkertainen aritmeettinen keskiarvo, johon on lisätty 1,5 prosenttiyksikköä.

Maaliskuussa 2010 päättyneen vuoden aikana inflaation viitearvoksi saatiin 1,0 prosenttia, kun hintavakaudessa

parhaiten suoriutuneet jäsenvaltiot olivat Portugali, jonka inflaatioaste oli -0,8 prosenttia, Viro, jonka inflaatioaste oli -0,7 prosenttia, ja Belgia, jonka inflaatioaste oli -0,1 prosenttia. Nykyisessä taloustilanteessa, jota kuvaa yleinen ja laaja romahdus ja jossa useissa maissa inflaatioasteet ovat ajoittain olleet negatiivisia, on perusteltua lukea parhaiten suoriutuneista maista pois ne, joiden keskimääräinen inflaatioaste on suurella marginaalilla kaukana euroalueen keskimääräisestä inflaatioasteesta (0,3 prosenttia maaliskuussa 2010), mikä on sopusoinnussa vuoden 2004 lähentymiskertomuksen ennakkotapauksen kanssa; tällaisia selvästi poikkeavia maita ei nimittäin voida kohtuudella pitää parhaina suoriutujina hintavakaudessa, ja niiden sisällyttäminen vaikuttaisi selvästi viitearvoon ja sitä kautta arviointiperusteen oikeudenmukaisuuteen. Maaliskuussa 2010 tämä tarkoittaa sitä, että pois luetaan Irlanti, joka on ainoa maa, jonka 12 kuukauden keskimääräinen inflaatioaste (-2,3 prosenttia maaliskuussa 2010) poikkesi laajalla marginaalilla euroalueen ja muiden jäsenvaltioiden keskimääräisestä inflaatioasteesta lähinnä sen talouden jyrkän laskusuhdanteen vuoksi.

- (9) Pöytäkirjan 2 artiklan mukaan perussopimuksen 140 artiklan 1 kohdan toisessa luettelakohdassa tarkoitettu julkistalouden tilannetta koskeva arviointiperuste merkitsee sitä, ettei jäsenvaltiota tarkasteluajankohtana koske perussopimuksen 126 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu neuvoston päätös liiallisen alijäämän olemassaolosta kyseisessä jäsenvaltiossa.
- (10) Pöytäkirjan 3 artiklan mukaan perussopimuksen 140 artiklan 1 kohdan kolmannessa luettelakohdassa tarkoitettu Euroopan valuuttajärjestelmän valuuttakurssijärjestelmään osallistumista koskeva arviointiperuste merkitsee, että jäsenvaltio on noudattanut Euroopan valuuttajärjestelmän valuuttakurssijärjestelmässä määrättyjä tavanomaisia vaihteluvälejä ilman, että sillä on ollut merkittäviä paineita, ainakin kahtena viimeisenä tarkasteluajankohtaa edeltävänä vuotena. Jäsenvaltio ei ole erityisesti saanut samana aikana omasta aloitteestaan alentaa valuuttansa kahdenvälistä keskusarvoa suhteessa euroon. Valuuttakurssia koskevan lähentymisperusteen täyttymistä on arvioitu 1 päivästä tammikuuta 1999 alkaen ERM II:n puitteissa. Arvioidessaan kertomuksissaan tämän lähentymisperusteen täyttymistä komissio ja EKP ovat tarkastelleet 23 päivänä huhtikuuta 2010 päättyneitä kahden vuoden jaksoja.
- (11) Pöytäkirjan 4 artiklan mukaan perussopimuksen 140 artiklan 1 kohdan neljännessä luettelakohdassa tarkoitettu korkokantojen lähentymisperuste tarkasteluajankohtaa edeltävänä vuotena merkitsee sitä, että jäsenvaltion pitkän aikavälin korkokantojen keskimääräinen nimellistaso on enintään kaksi prosenttiyksikköä korkeampi kuin enintään kolmen hintavakaudessa parhaiten suoriutuneen jäsenvaltion vastaava taso. Korkokantojen lähentymisperusteen tarkastelussa on käytetty vertailukelpoisia valtion 10 vuoden viitelainan korkoja. Virolla, joka oli hintavakaudessa yksi parhaiten suoriutuneista jäsenvaltioista maaliskuussa 2010, ei ole pitkäaikaista valtion

⁽¹⁾ EUVL C 236, 2.8.1997, s. 5.

⁽²⁾ EUVL C 73, 25.3.2006, s. 21.

⁽³⁾ EYVL L 257, 27.10.1995, s. 1.

obligaatiota tai vastaavaa arvopaperia, jota voitaisiin käyttää viitearvon laskemisessa. Näin ollen pöytäkirjan sanamuodon (jossa viitataan "enintään kolmeen parhaiten suoriutuneeseen jäsenvaltioon") mukaisesti korkokantojen lähentymisperusteen täyttämistä arvioitaessa komission ja EKP:n kertomuksissa on laskettu viitearvo lisäämällä kaksi prosenttiyksikköä kahden muun hintavakauden parhaiten saavuttaneen jäsenvaltion pitkäaikaisten nimelliskorkojen yksinkertaiseen aritmeettiseen keskiarvoon. Tällä perusteella maaliskuussa 2010 päättyneen vuoden viitearvo oli 6,0 prosenttia, joka vastaa Portugalin korkokannan (4,2 prosenttia) ja Belgian korkokannan (3,8 prosenttia) keskiarvoa lisättynä kahdella prosenttiyksiköllä.

(12) Pöytäkirjan 5 artiklan mukaan komission on toimitettava lähentymisperusteiden täyttämisen arvioinnissa käytettävät tilastotiedot. Komissio on toimittanut tiedot tämän päätöksen valmistelua varten. Komissio on toimittanut julkista taloutta koskevat tiedot jäsenvaltioiden ilmoitetuista ne 1 päivään huhtikuuta 2010 mennessä Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyn pöytäkirjan soveltamisesta 25 päivänä toukokuuta 2009 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 479/2009⁽¹⁾ mukaisesti.

(13) Niiden kertomusten perusteella, jotka komissio ja EKP ovat laatineet Viron edistymisestä talous- ja rahaliiton toteuttamiseen liittyvien velvollisuuksiensa täyttämiseksi, komissio katsoi seuraavaa:

a) Viron kansallinen lainsäädäntö, kansallisen keskuspankin perussääntö mukaan luettuna, on yhteensoveltuva perussopimuksen 130 ja 131 artiklan sekä EKP:n ja EKP:n perussäännön kanssa.

b) Siltä osin, täyttääkö Viro perussopimuksen 140 artiklan 1 kohdan neljässä luetelmakohdassa mainitut lähentymisperusteet, voidaan todeta seuraavaa:

— Viron keskimääräinen inflaatio oli maaliskuussa 2010 päättyneen vuoden aikana – 0,7 prosenttia, joka on selvästi viitearvon alapuolella, ja inflaatio todennäköisesti pysyy lähikuukausina viitearvon alapuolella;

— neuvosto ei ole tehnyt Viron osalta päätöstä liiallisen alijäämän olemassaolosta, sillä sen julkisen talouden alijäämä oli 1,7 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2009;

— Viro on ollut ERM II:n jäsen 28 päivästä kesäkuuta 2004; 23 päivänä huhtikuuta 2010 päättyneen kahden vuoden jakson aikana Viron kruunuun ei ole kohdistunut merkittäviä paineita eikä kruunu ole ERM II:een osallistumisensa aikana poikennut ERM II:n keskuskurssista;

— Viron julkisen talouden hyvin alhaisen bruttovelan vuoksi käytettävissä ei ole pitkäaikaista valtion obligaatiota tai muuta soveltuvaa arvopaperia, johon vertaamalla voitaisiin arvioida pitkissä koroissa näkyvää lähentymisen kestävyttä. Vaikka käsitykset rahoitusmarkkinariskeistä Virossa lisääntyivät talouskriisin puhjetessa, niiden kehitys tarkasteluajanjaksolla ja laajempi arviointi lähentymisen kestävydestä, mukaan lukien Viron harjoittama finanssipolitiikka ja suhteellisen joustava talous, tukevat myönteistä arviota pitkän aikavälin korkokantojen lähentymisperusteen täyttymisestä Virossa.

c) Lainsäädännön yhteensopivuudesta ja lähentymiskriteerien täyttymisestä tehdyn arvion sekä muiden huomioon otettujen tekijöiden perusteella Viro täyttää vaadittavat euron käyttöönoton edellytykset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Viro täyttää euron käyttöönottamiseksi vaadittavat edellytykset. Viroa koskeva vuoden 2003 liittymisasiakirjan 4 artiklassa tarkoitettu poikkeus kumotaan 1 päivästä tammikuuta 2011.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 13 päivänä heinäkuuta 2010.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

D. REYNERS

⁽¹⁾ EUVL L 145, 10.6.2009, s. 1.